

Stenby jord-och tegel bruks-aktie-bolag : Rättegången mot Stenby-bolaget. En...

27 B f a Br. 1867 Stenby

National Library
of Sweden

1867

Jurid. Sv.
Rätteg. handl.
(Sv)
o

RÄTTEGÅNGEN

MOT

STENBY-BOLAGET.

EN CAUSE CELEBRE.

Med en uppsats på de personer, som blott tecknat sig för aktier i bolaget.

Pris: 50 öre.

STOCKHOLM.

TRYCKT HOS BERGSTRÖM & LINDROTH,

1867.

RÄTTFÄNGEN

För att kunna utöva sin rätt till försvar i rättsprocessen är det viktigt att man har tillgång till rättshjälpsverksamhet. Detta innebär att man får hjälp av en advokat som kan försvara sin sak inför domstolarna. Rättshjälpsverksamheten är en viktig del av rättssystemet och ska vara tillgänglig för alla som behöver det. Detta innebär att man ska kunna få hjälp om man inte har råd att betala för en advokat. Rättshjälpsverksamheten ska vara oberoende och opartisk och ska kunna ge hjälp till alla som behöver det. Detta innebär att man ska kunna få hjälp om man är utsatt för våld eller hot, om man är utsatt för diskriminering eller om man har blivit utsatt för brott. Rättshjälpsverksamheten ska kunna ge hjälp till alla som behöver det, oavsett deras bakgrund eller situation. Detta innebär att man ska kunna få hjälp om man är utsatt för våld eller hot, om man är utsatt för diskriminering eller om man har blivit utsatt för brott. Rättshjälpsverksamheten ska kunna ge hjälp till alla som behöver det, oavsett deras bakgrund eller situation.

Stenby Jord- och Tegelbruks-Aktie-Bolag, stiftadt af kommissionslandtmätaren greve Henning Adolf Taube, har nu af herr stadsfiskalen Silfversparre blifvit instämndt inför Rådhusrätten i Stockholm, på den grund att bolaget skolat, sedan det fått sin bolagsordning af Kongl. Maj:t godkänd, vid ett sammanträde hafva fattat ett beslut, som är stridande mot bolagsordningen och hvarigenom ett lotteri etablerats.

Då denna rättegång väckt allmän uppmärksamhet och tvenne partier bildat sig bland allmänheten, af hvilka det ena uttrycker sin harm öfver åtalet, då det andra partiet deremot finner hela bolaget vara en mystification, anlagdt på att narra den stora massan, så har rättegången blifvit en cause celebre, och det bör derföre intressera lite hvar att få en kort framställning om sakens rätta sammanhang.

Vi hålla oss nu bara till den af Kongl. Maj:t sanctionerade bolagsordningen för Stenby bolag och det, enligt allmänna åklagarens påstående, lagstridiga beslutet af bolagsmännen.

I bolagsordningens 1 § uppgifver bolaget sig hafva till ändamål att, efter inköp af den inom Stockholms län och Adelsö socken belägna egendomen Stenby med underlydande lägenheter, uppdrifva tegelbruket och jordbruket å denna egendom.

För detta ändamål skulle bolaget (enligt bolagsordningens 2 §) utgifva 60,000 till innehafvaren ställda aktier, hvarje aktie å 15 Rdr; och skulle *hvarje aktie vara lika berättigad till andel uti bolagets tillhörigheter*. Bolaget finge icke träda i verksamhet förr än 30,000 aktier blifvit öfvertagne och motsvarande andel af aktiekapitalet (eller 450,000 Rdr) blifvit kontant inbetald.

Någon närmare bestämmelse om huru bolaget skulle gå tillväga för den händelse att 30,000 aktier aldrig blefve inbetalda, finnes icke i bolagsordningen. Om således t. ex. blott 10,000 aktier försålles, så kunde de, som köpt aktierne, *aldrig* göra anspråk på att få tillbaka sina penningar, emedan, såsom nyss nämndes, någon viss tid, inom hvilken 30,000 aktier skulle vara sålda, ej finnes bestämd.

Den första ordinarie bolagsstämman finge, enligt bolagsordningen, ej ega rum förr än en månad *efter* det bolaget trädte i verksamhet, d. v. s. en månad efter det 30,000 aktier blifvit *verkligen* försålda.

Bolagets angelägenheter skulle förvaltas af en Styrelse, bestående af 4 personer, af hvilka 1 skulle vara verkställande direktör. För granskning af bolagets angelägenheter skulle utses 3 revisorer. Såväl styrelsen som revisorerne skulle väljas vid *ordinarie* bolagsstämma, *således ej förr än 30,000 aktier blifvit försålda.*

Läsaren finner att bolagsordningen för Stenby bolag ej innehöll något lockande för allmänheten, och antagligt är att få eller inga aktier blifvit verkligen sålda, om man ej genom ett särskilt beslut, dikteradt af bolagets stiftare, så att säga turnerat bolagsordningen.

Det är detta beslut vi nu komma till.

Men för att man skall kunna begripa *huru* detta beslut fattats, är nödigt att veta, det uti bolagsordningens 2 § förekommer följande tillkännagifvande:

»Den, som icke inom den af Styrelsen bestämda tid, kungjord uti Post- och Inrikes Tidningar samt någon af hufvudstadens allmännare spridda tidningar, verkställer inbetalning för antecknad aktie, vare densamma tillika med derför *möjligen* gjord inbetalning förlustig, hvaremot han är fri från vidare ansvar, och eger Styrelsen sådan aktie till annan person öfverlåta.»

Till följd af denna bestämmelse var det icke så svårt för herr greve Taube att få en mängd vänner och väns vänner till att *teckna* sig för *alla* 60,000 aktierna i Stenbybolaget. De underrättades nemligen om att de blott behöfde *teckna* sig hvar och en för ett visst antal aktier för

att sedan på ett sammanträde vara med om att fatta ett beslut, som redan var af bolagets stiftare uttänkt. *Efter* detta beslut kunde de gerna gå ur bolaget utan att uttaga en enda af de aktier de tecknat sig för, emedan detta enligt bolagsordningens 2 § kunde ske utan det ringaste ansvar för dem, utom att förlora de penningar de möjligen kunde vara sinnade att för de tecknade aktierna på förhand betala. Men naturligtvis betalade de icke in för aktierna ett enda öre.

Sedan grefve Taube lyckats få ihop 40 tecknare, som skulle representera alla 60,000 aktierne, sammanträdde dessa herrar eller deras ombud den 12 sistlidne Mars för att fatta ett sådant beslut att bolaget, såsom det heter i det af notarius publicus förda protokollet, måtte kunna fullgöra hvad med dess bildande afsetts.

Hvad hade nu med bolagets bildande afsetts, enligt den af Kongl. Maj:t sanctionerade bolagsordningen? Jo att, såsom det i 1 § af denna bolagsordning heter, uppdrifva tegelbruket och jordbruket å Stenby egendom. Något annat mål för bolagets verksamhet finnes icke i bolagsordningen uppgifvet. I det af notarius publicus förda protokollet finner man åter, enligt protokollets 2 §, att med bolagets bildande afsetts att icke endast uppdrifva jord- och tegelbruket å Stenby, *utan äfven öfverlemna densamma, fri från skuld, till så många bolagsmän, som egendomen lämpligen kan fördelas emellan.* I 6:te momentet af samma protokolls 2 § stadgas att två aktier skola slutligen vinna hela egendomen.

Detta skulle tillgå på följande sätt:

"Att bolagets alla 60,000 aktier indelas i 60 serier med 1,000 aktier i hvarje serie."

"Att bolaget årligen under 12 à 13 år inlöser en serie."

"Att bolaget det 13:e året, om så kan ske, men eljest det 14:e året, inlöser alla då återstående serier utom 2:ne aktier inom en serie."

"Att Styrelsen första söcknedagen i Oktober månad hvarje år, uti notarii publici närvaro, utdrager såväl den eller de serier som den 14:de derpåföljande Mars månad af bolaget skola inlösas, som ock inom hvarje serie de aktier, hvilka böra tillgodokomma högre räntevinst, dervid för 13:e eller 14:e året och innan

den serie, som blir sist utdragen, alla aktierna utdragas, då Styrelsen till innehafvarne af de 2:ne sist utdragna aktierna öfverlemnar bolagets alla öfriga aktier jemte bolagets fasta och skuldfriga egendom, som fördelas dem emellan på sätt, att innehafvaren af näst den sist utdragna aktien bekommer Mälby 3 till $1\frac{1}{2}$ förmedladt mantal och innehafvaren af den sist utdragna aktien bekommer Stenby med öfriga underlydande hemman och tegelbruk, utgörande $7\frac{9}{10}$ till $5\frac{7}{10}$ förmedlade mantal."

Dessutom skulle bolaget utlösa, inom hvarje serie, 1 aktie med 500 Rdr, 2 aktier med 100 Rdr, 5 aktier med 50 Rdr och 41 aktier med 30 Rdr för hvarje aktie, hvar efter alla öfriga inom serien varande aktier skulle tilldelas, förutom aktiens inbetalda belopp, 15 Rdr, lika andel af den ränteutdelning bolaget, på förslag af Styrelsen, vid ordinarie bolagsstämma för året bestämmer.

Af det protokoll som fördes den 12 sistl. Mars vid sammanträdet med de personer, hvilka *tecknat* sig såsom delegare uti Stenby Jord- och Tegelbruks-Aktie-Bolag, inhemtats således att de s. k. delegarne beslutit motsatsen till hvad som föreskrifves i 2 § af den utaf Kongl. Maj:t faststälde bolagsordningen, der det heter: »Hvarje aktie är lika berättigad till andel i bolagets tillhörigheter.»*)

Beslutet af delegarne att låta aktierna få olika penningvinster, och att låta 2:ne aktier få hela egendomen är således i uppenbar strid mot bolagsordningen och skulle alltid blifva föremål för åtal af allmänna åklagaren. Domstolen kan således aldrig annat än förklara det de s. k. delegarne vid sammanträdet den 12 sistlidne Mars olagligen förfarit, *äfven* om domstolen ej skulle anse utlotningen af aktierna för lotteri.

*) Grefve Taube har i en till Rådhusrätten ingifven skrift förmenat att orden: Hvarje aktie är lika berättigad till andel i bolagets tillhörigheter, blott skulle så förstås att hvarje aktie vore berättigad till andel, men icke till *lika* andel af bolagets tillhörigheter. Men hvarföre sattes då *lika* framför berättigad?

Grefve Taube och hans vänner hafva oupphörligt och äfven inför Rådhusrätten förklarad att genom så beskaffade bolag som Stenby-bolaget skulle Sverges jordbruk upphjelpas och jordbrukarens ställning förbättras. Det vore ett stort och vackert mål om *det* vore målet. Men vi skola snart visa att så ej är förhållandet.

Man transporterar ut, enligt Stenby bolagsmäns beslut, en massa aktier, hvilkas egares utsigt att få sina aktier inlösta, med eller utan vinst, beror helt och hållet på om aktier säljas för 450,000 Rdr. Detta är hufvudvilkoret. Kan detta sägas vara en god affär för allmänheten? Eller är det meningen att blott de, som stifta sådana bolag som Stenby-bolaget, skola hafva ingen risk, men väl i perspektiv mycket stor vinst. Och ponera nu att t. ex. Stenby-bolaget, som skulle vara mönster för alla efterkommande bolag af den arten, ginge omkull, hvem komme då att återlösa aktierna. Ur egendomen Stenby kunde betalningen ej utgå, ty den är öfverintecknad. Af de medel som kunnat inflyta för försålda aktier då? Detta är icke att antaga då de medel, hvilka hittills erhållits på försålda aktier, åtminstone icke influtit i bolagets kassa och man vid sammanträdet den 12 Mars beslöt att löjtnant G. M. Klingspor, som är grefve Taube's kompanjon, skulle erhålla icke mindre än 4,267 aktier utan att därför lemna annan valuta än några inteckningar i Stenby egendom.

Man har hört flere af dem, som deltagit i beslutet den 12 Mars, förklara att Stenbybolaget egde säkerhet i Stenby egendom med underlydande. Då egendomen är intecknad för 217,000 rdr och ej värd mer än på sin höjd 180,000 rdr, så skulle denna säkerhet, om den funnes, vara mindre än ingen. Men nu förhåller det sig så att egendomen Stenby ej tillfaller bolaget förr än det sålt aktier för 450,000 rdr. Först då skola ock köpebref och öfriga åtkomsthandlingar af grefve Taube till bolaget öfverlemnas.

Hade spekulationen lyckats, så skulle grefve Taube erhållit af bolaget för Stenby 300,000 rdr såsom köpeskilling och 100,000 rdr för det han ansvarade för alla omkostnader för försäljningen af aktierna.

Dessutom skulle grefven, ifall köpet kommit till stånd, få arrendera egendomen under 12 år för 15,000 rdr pr år, hvaremot han, såsom arrendator, af bolaget finge till skänks 70,000 rdr att användas till nybyggnader, då grefven likväl skulle till arrendetidens slut betala 6 proc. ränta å kapitalet. Slutligen skulle grefven, i sin egenskap af arrendator, erhålla af bolaget ett s. k. förlagslån å 50,000 rdr, som löpte med 6 proc. ränta och hvilket han borde återbetala vid arrendetidens slut.

Man ser nu huru det skulle gått till att på allmänhetens bekostnad upphjelpa jordbruket på Stenby.

Men, säga de flesta, som aldrig studerat Kongl. Maj:ts förordning af den 6 Oktober 1848, angående aktiebolag: Om Stenbybolaget störtar, så måste den s. k. Interimstyrelsens ledamöter grefvarne H. A. Taube och A. E. Wirsén samt hrr v. häradshöfdingen Wendtland, krigsfiskalen Magnus Armfelt och W. F. Dalman återlösa de försålda aktierna, emedan de underskrifvit aktierna.

Visst icke. Den stora allmänheten, isynnerhet de små lägenhetsinnehafvarne, som man lagt an på, tro så bara. Kongl. Maj:ts förenämnde förordning om bolag stadgar anorlunda. I den står i § 8:

»Alla skriftliga afhandlingar, som bolagsstyrelsen för bolaget ingår, skola undertecknas å bolagets vägnar och med utsättande af dess antagna benämning, vid äfventyr att eljest styrelsens ledamöter, som afhandlingen underskrifva, skola för fullgörande af bolagets derpå grundade förbindelse ansvara såsom för egen skuld, en för alla och alla för en.»

Nu har den s. k. Interim-styrelsen undertecknat Stenbybolagets aktier så som den kongl. förordningen föreskrifver. Den är således fri från all betalningsskyldighet. Styrelsen ansvarar visserligen för aktierna, men endast *inför bolaget*. Och bolaget det är nu herr grefve Taube och hans gynnare. Med detta ansvar förstås ock blott att styrelsen tillser att aktierna användas så som bolaget föreskrifvit. Och om derföre de inteckningar i Stenby, som löjtnant Klingspor skulle lemna för sina 4,267 aktier, blifva värdelösa,

så har bolaget tillskyndats en förlust af 64,000 rdr som Interimstyrelsen icke vill vidkännas.

Det kan dock med skäl sättas i fråga huruvida icke hrr Taube, Wirsén, Wendtland, Armfelt och Dalman samt för öfrigt alla andra bolagsmän, hvilka deltagit i det mot Stenby bolagsordning stridande beslutet af den 12 Mars, skulle kunna lagligen tillförbindas, en för alla och alla för en, att inlösa aktierna i fall bolaget störtar, då i Kongl. Maj:ts förordning af den 6 Oktober 1848, angående aktiebolag, följande stadgande förekommer i § 9:

»Innan bolaget upplöses och alla dess gällande skulder blifvit godtgjorda, må icke bolaget af tillgångarne göra vidare utdelning emellan bolagsmännen, än att, enligt sista bokslut och det ej äldre än för nästföregående år, öfverskott finnes i visst förhållande till teckningssumman, hvilket bolagsordningen bestämmer. Medlemmar af styrelsen eller bolaget, hvilka i något häremot stridande beslut deltaga, varen, i händelse af brist hos bolaget, skyldige ansvara, en för alla och alla för en, för återbäring af hvad för mycket utdeladt blifvit. *Varen ock alltid medlemmar af styrelsen eller bolaget hvilka i annan måtto öfverträda den af konungen stadfästade ordning, skyldige ersätta all genom sådan öfverträdelse uppkommande skada, en för alla och alla för en.*»

De s. k. bolagsmännen i Stenbybolaget måste därför vara mycket intresserade af att beslutet af den 12 Mars icke af domstol förklaras för olagligt.

Sedan vi nu ådagalagt att ett så beskaffadt bolag som Stenby jord- och tegelbruks-aktiebolag aldrig kan vara fördelaktigt för jordbruket, återstår att yttra några slutord om det sätt, hvarpå Stenbybolaget gått till väga för att drifva igenom sin spekulation. Vi skola visa att det härvid uppenbarligen sökt missleda allmänheten genom sina i tidningarne intagna prospekter, och sålunda i vissa fall be-
drägligen förfarit.

I sina annonserade prospekter yttrar bolaget, bland annat:

»Detta (Stenby) bolag innebär i sig större garantier än de flesta andra bolag. Såväl sjelfva jordegendomen som ock den på bankinrättning under kontroll insatta större summa innefatta säkerheter för bolagets förbindelser; hvartill komma årliga inkomster från egendomen och räntorna å de på bank insatta samt utlånta beloppen. Härigenom skall bolaget blifva tillräckligt i stånd att fullgöra sina förbindelser.»

Det ligger uppenbart bedrägeri i denna annoncc. Stenby jord- och tegelbruks-aktiebolag har aldrig haft på bank insatt ett enda öre, mycket mindre någon större summa, och har således ej heller kunnat draga några räntor å på bank insatta belopp.

Bolagets annoncc är mer än puff, mer än vanlig humbug... det är, som vi sagdt, bedrägeri.

Bolaget gaf äfven, såsom vi förut nämnt, tillkänna i det prospekten åtföljande protokollet af den 12 sistlidne Mars, att styrelsen första söcknedagen i Oktober månad hvarje år skulle utdraga såväl den eller de serier, som den 14:e derpåföljande Mars af bolaget borde inlösas, som ock inom hvarje serie de aktier, hvilka borde tillgodokomma högre ränta.

Den stora allmänheten, som litade på protokollet, trodde då att första utdragningen skulle ske den första söcknedagen i Oktober 1867. Och de, som tänkte på hvad i protokollet ej upptogs eller att i bolagsordningen stod att bolaget ej finge träda i verksamhet eller göra någon utlottning förr än 30,000 aktier blifvit verkligen försålda, kunde ej gerna förmoda annat än att bolaget trädt i verksamhet, då i protokollet förklarades, att vid det sammanträde, der protokollet fördes, de då närvarande bolagsmännen representerade bolagets alla 60,000 aktier, och de oinvidge ej kunde drömma om att nästan hvarenda bolagsman, som då uppträdde, var fingerad eller blott för syns skull samt att han, efter sammanträdet, icke vidare skulle låta höra af sig, så att bolaget ännu ej trädt i verksamhet. *)

*) I annoncerna i landsortstidningarne, af hvilka vi bifoga en, intagen i Upsala-Posten för den 3 September, vilseledes äfven allmänheten, då i dem icke säges att någon utlottning ej kan komma att ega rum förr än 30,000 aktier blifvit sålda.

Således är hela Stenby bolag en mystifikation. Det lemnar ett dystert bidrag till den nu hos så många rådande satsen att ändamålet helgar medlen. Men det har nu emellertid blifvit ett streck i räkningen, och det är att antaga att detta streck skall lära vissa personer att en annan gång akta sig för att gripa till medel, som äro allt annat än hederliga. Vi tro dock att största delen af dem, som tecknat sig för aktier i Stenbybolaget, gjort detta af oförstånd eller af lättsinne, utan att tänka på följderna.

Uppgift på de personer, som tecknat sig för aktier i Stenby-bolaget.

Grefve Henning A. Taube	12,533 aktier.
F. Löjtnanten G. W. Klingspor	4,267 "
Krigsfiskalen M. Armfelt	4,000 "
C. G. Hjerta	4,000 "
Ad. Sköldberg	3,000 "
Th. Bäckström	3,000 "
Stadsmäklaren Hugo af Sandeberg	2,000 "
Grosshandl. Ernst Biengräber	2,000 "
v. häradsh. H. Wendtland	2,000 "
Alexis Ankarkrona	2,000 "
Löjtnanten Joh. Jennings	2,000 "
Ryttmästaren C. A. Klingspor	2,000 "
Kapten Folke Reh binder	2,000 "
Gulddragaren Alb. Björk	2,000 "
Majoren, grefve E. Taube	2,000 "
Grefve A. Wirsén	1,000 "
K. sekreteraren W. F. Dalman	1,000 "
v. häradsh. M. Jacobsson	1,000 "
Kaptenen C. W. Klingspor	1,000 "
Hofmarskalken, grefve G. F. Taube	1,000 "
Aug. Westerberg	1,000 "
Häradsh. A. Rosenqvist	1,000 "
Löjtnanten G. Enevall	500 "
Notarien O. Staaff	500 "
Löjtnanten L. M. Höckert	500 "
Löjtnanten Carl Unius	500 "
Ban-ingenjören W. Sahlbom	500 "
Ingenjören H. M. Kruse	500 "
Revisor Hedin	200 "
Kanslisten E. Backman	100 "
Grosshandl. A. W. Sundstedt	100 "
Sågverksegaren A. M. Chenon	100 "
Grosshandl. C. A. Nelson	100 "
Kommissinären B. H. Liedberg	50 "

Häradshöfdingen B. H. Hessle	10 aktier.
Löjtnanten G. d'Albedyhl	10 "
E. J. Jansson	10 "
G. W. Proschwitz	10 "
A. Larsson.....	5 "
Rudolf Wall	5 "
Summa 60,000 aktier.	

PROSPEKT

angående

Stenby Jord- och Tegelbruks-Aktie-Bolag.

Detta Bolag, grundadt på Kongl. Maj:ts fastställda Bolagsordning af den 15 Februari 1867, hvarigenom aktie-egarne äro betryggade att icke behöfva tillskjuta något utöfver aktiens belopp, innefatta 60,000 Aktier, hvardera å 15 Riksdaler Riksmünt, som äro tillförsäkrade de rättigheter samma Bolagsordning och aktieegarnes vid sammanträde den 12 Mars 1867 enhälligt fattade beslut närmare bestämma.

Bolagets egendom Stenby med underlydande och Tegelbruk, utgörande $10\frac{9}{10}$ till $7\frac{1}{8}$ förmedladt mantal, uti Adelsö socken af Färentuna härad och Stockholms län, har ett utmärkt vackert läge vid Mälaren samt om sommaren daglig ångbåts-kommunikation med hufvudstaden. Corps de Logis och en del uthusbyggnader äro af sten samt gårdens alla åbyggnader under tak af tegel. Park och en stor Trädgård finnas vid egendomen. Arealen å densamma utgör 2,950 kvadratrefvar (526.8 tunnland) åker, äng och tomter samt 7,000 kvadratrefvar (1,250 tunnland) odlings-, skogs- och hagmark, eller tillsammans 9,950 kvadratrefvar (1,776.8 tunnland). Jorden är af god beskaffenhet, eller lätt lermylla på mergel, som i allmänhet utmärker Mälarebörne och Adelsön i synnerhet, och finnes högst obetydligt med berg å skogsmarken, hvarjemte hagarne till stor del äro af odlingsbar beskaffenhet och beväxta med löfskog. Tio större torp, ett Skogvaktareboställe och ett Fiskareboställe förutom några utarrenderade lägenheter. Ett stort Tegelbruk med 6 kranar, lador, fack och ugnar samt jernväg för lerans transporterande till kranarne. God jagt och godt fiske finnas. Skogen är mer än tillräcklig för gårdens behof.

För att kunna uppdrifva afkastningen af denna egendom samt göra den till en skuldfri possession har detta Bolag bildats medelst association af små kapitaler.

Genom en klok förvaltning kan ej mindre egendomen inom en ej alltför aflägsen tid frigöras från skuld, utan äfven en allt större del af Bolagets inkomster användas till utdelning bland de associerade eller Aktie-egarne. Derigenom att en del af dessa årligen under bestämda vilkor utträda ur bolaget, förminskas Aktie-egarnes antal, tills endast så många återstå, som Bolagets egendom lämpligen kan fördelas emellan, och hvilka då erhålla Bolagets från skuld frigjorda egendom. De Aktie-egare, som årligen från Bolaget utträda, erhålla den räntevinst, Bolaget för året dertill afsätter. Genom de kapitaler, som Bolaget är i tillfälle att kunna å egendomen nedlägga, kan densamma i hög grad förbättras och afkastningen ej obetydligt uppdrifvas.

Detta Bolag innebär i sig större garantier än de flesta andra bolag. Så väl sjelfva jordegendomen som ock den på bankinrättning under kontroll insatte större summa innefatta säkerheter för Bolagets förbindelser; hvartill komma

årliga inkomster från egendomen och räntorna å de på Bank insatte samt utlånta beloppen. Härigenom skall Bolaget blifva tillräckligt i stånd att fullgöra sina förbindelser.

Under den 15 Februari 1867 har Kongl. Maj:t fastställt följande:

Bolags-Ordning

för

Stenby Jord- och Tegelbruks-Aktie-Bolag.

§ 1.

Detta Bolag, grundadt på association af smärre belopp, har till ändamål att, efter inköp af den inom Stockholms Län, Adelsö Socken belägna egendom **Stenby** 3 mantal Säteri med underlydande, **Bollnäs** $\frac{1}{4}$ mantal Rå och Rör, samt Kronoskattehemmanen **Bärby** 2 till 1 förmedladt mantal, **Öfver-Stenby** 1 till $\frac{1}{2}$ förmedladt mantal **Grindby** 1 till $\frac{3}{8}$ förmedladt mantal, **Dalby** $\frac{1}{2}$ mantal, **Hofgården** $\frac{3}{20}$ till $\frac{3}{40}$ förmedladt mantal, med tillhörande **Tegelbruk** och **Mälby** 3 till $1\frac{1}{2}$ förmedladt mantal, uppdrifva Tegelbruket och Jordbruket å denna egendom.

§ 2.

Bolaget består af Sextiotusen (60.000) Aktier, ställda på innehafvaren. Hvarje Aktie är lika berättigad till andel i Bolagets tillhörigheter. Hvarje Aktie lyder å 15 Rör Rmt. Ingen Aktie-egare kan för sin Aktie tillförbindas något tillskott utöfver Aktiens belopp.

Bolaget må icke träda i verksamhet förr, än minst 30.000 Aktier äro öfvertagne och motsvarande andel af Aktie-kapitalet blifvit kontant inbetald.

Den, som icke inom den af Styrelsen bestämda tid, kungjord uti Post- och Inrikes tidningar samt någon af Hufvudstadens allmänna spridda tidningar, verkställer inbetalning för antecknad Aktie, vare densamma tillika med derföre möjligen gjord inbetalning förlustig, hvaremot han är fri från vidare ansvar, och eger Styrelsen sådan Aktie till annan person öfverlåta.

§ 3.

De medel, som återstå, sedan köpeskillingen för egendomen blifvit erlagd och säljaren fått tillgodonjuta andra betingade förmåner, skola, jemte öfriga inkomster, af Styrelsen insättas i någon af Hufvudstadens Bankinrättningar för att i mån af behof för Bolagets ändamål användas.

Bolaget eller dess Styrelse eger ej rätt att skuldsätta Bolaget.

§ 4.

Bolagets angelägenheter förvaltas af en Styrelse, bestående af en verkställande Direktör, som väljes för 3 år, och 3 ledamöter, hvilka sednare, jemte 2:ne suppleanter, årligen utväljas vid ordinarie Bolagsstämma. Vid samma stämma utses likaledes tre Revisorer och två Suppleanter för granskning af Bolagets räkenskaper och Styrelsens förvaltning af Bolagets angelägenheter.

Alla dessa val ske medelst slutna sedlar. Verkställande Direktören och Styrelsens öfriga ledamöter samt Revisorer åtnjuta arfvoden, som vid ordinarie Bolagsstämma bestämmes.

§ 5.

Styrelsen har sitt säte i Stockholm. För besluts fattande böra minst 3 ledamöter af Styrelsen vara närvarande. Vid lika röster gälle såsom Styrelsens beslut den mening, Verkställande Direktören biträder.

Styrelsens åligganden äro: att underteckna alla skriftliga afhandlingar, som Bolagsstyrelsen för Bolaget ingår, med utsättande af Bolagets antagna benämning: "**Stenby Jord- och Tegelbruks-Aktie-Bolag**,"; att å Bolagets vägnar bevaka dess rätt i hvarje förekommande fall; dock att Bolaget alltid

skall hafva ett i den ort, der Stenby är beläget, bosatt ombud, som skall ega att i angelägenheter, som röra fastigheterna, vid domstolar och andra embetsmyndigheter å Bolagets vägnar svara, i hvilket afseende det åligger Bolagets Styrelse att hos domstolen i nämnda ort, ej mindre då lagfart sökes, uppgifva ombudets namn och vistelseort, än ock sedermera inträffande ombyten af sådant ombud, vid äfventyr att, i händelse föreskriften derom skulle finnas icke vara iakttagen, domaren må, uppå anmälan, i förekommande fall så beskaffadt ombud å Bolagets vägnar med laga verkan utse.

Vidare åligger det Styrelsen att föra noggrann anteckning öfver alla Aktierna och desamma inregistrera uti en dertför upprättad hufvudbok; att verkställa Bolagsstämmobeslut; att noga iakttaga hvad denna Bolagsordning bestämmer om förvaltningen af Bolagets medel; att i allt hvad på Styrelsen kan bero, så ordna det hela, att Bolagets ändamål vinnes; samt att, uti en till hvarje ordinarie Bolagsstämma afgifven berättelse, göra reda för sina åtgärder; Styrelsens ledamöter ansvara för de Bolagets medel, hvilka enligt 3 § skola af Styrelsen förvaltas.

§ 6.

Derest tvist skulle uppstå emellan Styrelsen och Bolaget, afgöres tvisten utan rätt till vidare klagan, genom Compromiss af fem ojäfvige män, hvartill hvardera parten utser två och desse fyra den femte, dervid, om lika röster falla på tvenne, dem emellan afgöres genom lottning; men skulle endera parten, sedan han blifvit uppmanad att välja Compromissarier, icke hafva under en månad derefter sitt val af Compromissarier verkställt, må uppå anmälan Stockholms Rådstufvu-Rätt i den tråskandes ställe Compromissarier utse.

§ 7.

Första ordinarie Bolagsstämma skall hållas i Stockholm en månad efter det Bolaget ansetts hafva träd i verksamhet och sedan hvarje år den första söcknedagen i Juli månad, efter tre gånger i Post- och Inrikes tidningar samt någon annan af Hufvudstadens tidningar införd kallelse, första gången minst en månad före Bolagsstämmans början.

Vid ordinarie Bolagsstämma förekomma Styrelsens berättelse angående Bolagets ställning, Revisorernas yttrande samt val af Styrelse-ledamöter och Revisorer med deras Suppleanter äfvensom de ärenden som af Aktieegarne framställas.

§ 8.

Finner Styrelsen nödigt, kan den sammankalla extra Bolagsstämma. Till extra Bolagsstämma sker kallelse på samma sätt som till ordinarie Bolagsstämma, men med uppgift i kallelsen på de ämnen, som skola förekomma till öfverläggning. Inga andra frågor än de uti kallelsen upptagna må dervid till pröfning förekomma.

§ 9.

Vid Bolagsstämma före den orden, som tillstådesvarande ledamöter efter hufvudtal dertill utse.

Protokollet vid Bolagsstämman föres af Notarius Publicus samt bestyrkes till riktigheten af Ordföranden och minst 3:ne af de ledamöter, som Bolagsstämman bevisat.

Hvarje aktie-egare röste öppet med en röst för hvarje innehafvande aktie. Dock må ingen rösta för mera än högst en femtedel af vid Bolagsstämman representerade Aktier.

Alla beslut fattas med enkel röstpluralitet.

Frånvarande Aktie-egare få åtnöja sig med de närvarande beslut.

§ 10.

Räkenskaperna avslutas första gången den 14:de Mars 1868 och sedan den 14 Mars hvarje år samt skola, jemte Styrelsens protokoll, vara från Maj

månads början tillgängliga för de af Bolaget utsedda Revisorer. Desse skola granska Räkenskaperna, taga närmare kännedom om Bolagets fasta egendom samt inom medlet af derpå följande Juni månad till Styrelsen aflemna Revisionsberättelsen, hvilken jemte deri afhandlade räkenskaper, skall af Styrelsen företes vid nästa ordinarie Bolagsstämma.

§ 11.

Innan Bolaget upplöses och alla dess gällande skulder blifvit godtgjorda, må icke Bolaget af tillgångarna göra vidare utdelning emellan Bolagsmännen än att, enligt sista Bokslut och det ej äldre än för nästföregående år, $\frac{1}{2}$ af Bolagets teckningssumma finnes i behåll.

§ 12.

Denna Bolagsordning skall i öfverensstämmelse med § 1 i Kongl. förordningen om Aktiebolag den 6 Oktober 1848 företes hos Rådstufvu-Rätten i Stockholm samt i dess protokoll intagas.

Hvilket vederbörande till underdänig esterrättelse länder.

CARL

(Sigill.)

G. Lagerstråle.

Utdrag af Protokoll, vid sammanträde med de personer, hvilka tecknat sig såsom Delegare uti *Stenby Jord- och Tegelbruks-Aktiebolag*, hållet i Stockholm den 12 Mars 1867.

§ 2.

På det att Bolaget måtte kunna fullgöra hvad med dess bildande afsetts, eller att genom association af små kapitaler kunna uppdrifva Jord- och Tegelbruket vid Bolagets egendom och öfverlemna densamma, fri från skuld, till så många Bolagsmän, som egendomen lämpligen kan fördelas emellan, så, och enär nu närvarande Bolagsmän representera Bolagets alla 60,000 Aktier, fatta de Bolagsmännen enhälligt följande öfverenskommelser och beslut:

1:o att Bolagets alla 60,000 Aktier indelas uti 60 Serier med 1,000 Aktier i hvarje Serie;

2:o att Bolaget årligen under 12 å 13 år inlöser en Serie;

3:o att Bolaget det 13:de året, om så kan ske, men eljest det 14:de året, inlöser alla då återstående Serier utom 2:ne Aktier inom en Serie;

4:o att Bolaget inlöser, inom hvarje Serie, 1 Aktie med 500 Rdr, 2 Aktier 100 Rdr, 5 Aktier med 50 Rdr och 41 Aktier med 30 Rdr, allt Riksmünt för hvarje Aktie, hvarefter alla öfriga inom Serien varande Aktier tillfalla, förutom Aktiens inbetalda belopp 15 Rdr Riksmünt, lika andel af den ränteutdelning Bolaget, på förslag af Styrelsen, vid ordinarie Bolagsstämma för året bestämmer; och

5:o att egare af Aktie, som af Bolaget skall inlösas, är skyldig att på Bolaget i sin helhet öfverlåta dylik Aktie mot erhållande af Aktien, enligt förestående punkt, tillkommande kapital- och räntevinst.

Och på det att en Bolagsstämmas majoritet ej måtte kunna begå orättvisa mot minoriteten, vare sig i afseende å hvilkendera Serie, som bör af Bolaget inlösas, eller med hänseende till den räntevinst, som bör hvarje aktie tillgodokomma, öfverenskommo och beslutade Bolagsmännen jemväl enhälligt:

6:o att Styrelsen första Söcknedagen i Oktober månad hvarje år, uti Notarii Publici närvaro, utdrager så väl den eller de Serier, som den 14:de derpå följande Mars månad af Bolaget skola inlösas, som ock inom hvarje Serie de Aktier, hvilka böra tillgodokomma högre räntevinst; dervid för 13:de eller 14:de året och innan den serie, som blir sist utdragen, alla Aktierna utdragas, då Styrelsen till innehafvarne af de 2:ne sist utdragna Aktierna öfverlemnar Bolagets alla öfriga Aktier jemte Bolagets fasta och skuldfria egendom, som fördelas dem emellan på sätt,

att innehafvaren af näst den sist utdragna Aktien bekommer *Mälby* 3 till $1\frac{1}{2}$ förmedladt mantal och innehafvaren af den sist utdragna Aktien bekommer *Stenby* med öfriga underlydande hemman och Tegelbruk, utgörande $7\frac{7}{10}$ till $5\frac{7}{10}$ förmedlade mantal.

7:o att Styrelsen, under Oktober månad hvarje år, uti Post- och Inrikes Tidningar och någon af hufvudstadens allmännare spridda tidningar, låter införa uppgift på hvilken eller hvilka Serier, som af Bolaget derpå följande Mars månad inlöses samt den räntevinst, som dessa Aktier tillfalla; och

8:o att hvad Bolagsmännen nu enhälligt, som förening, öfverenskommit och beslutat, skall på Aktiebrefven intagas och lända hvarje nuvarande eller blifvande delegare uti Bolaget till ovilkorlig efterrättelse.

In fidem

Sven Wessberg,

Notarius Publicus,
Protokollsförande.

Stockholm i April 1867.

Stenby Jord- och Tegelbruks-Aktiebolags Interim-Styrelse:
W. F. Dalman. A. E. Wirsén. H. Wendtland.
Magnus Armfelt. Henning A. Taube.

Aktier i detta Bolag, hvilka, på grund af stadgandet i 2 § af Bolagsordningen, Styrelsen eger på annan person öfverlåta, kunna få öfvertagas, då anmälan göres på Bolagets kontor i huset **M** 9 vid Regeringsgatan 1 tr. upp.

Stockholm den 16 April 1867.

Interim-Styrelsen.

Announce, införd i »Upsala-Posten» för den 3 September 1867.

Aktier à 15 Rdr Rmt uti Stenby Jord- och Tegelbruks-Aktie-Bolag,

med af Kongl. Maj:t fastställd Bolagsordning, kunna få öfvertagas om anmälan derom med första göres hos undertecknad, hvarest ock nödige upplysningar erhållas.

Enligt Bolagsmännens enhälliga beslut inlöser Bolaget under 13 à 14 år alla Aktierna utom 2:ne Aktier, hvilkas innehafvare då erhålla Bolagets Skuld-fria egendom att sig emellan fördela på sätt Bolagsmännen jemväl beslutat. Å hvarje Aktie, som till Bolaget inlöses, utdelas dervid Aktiens primitiva värde 15 Rdr Rmt jemte ränta. För en del Aktier utgår räntan till belopp från 15 till 485 Rdr Rmt.

Ekolsund den 16 April 1867.

A. G. Hillbom,
Post-Expeditor.